Viorel Iulian Peştean

Profesor doctor inginer NICOLAE I. CERCHEZ director fondator al Liceului Agricol Podu Iloaei

editura pim - iaşi

Viorel Iulian Peştean

Profesor doctor inginer NICOLAE I. CERCHEZ director fondator al Liceului Agricol Podu Iloaei

Editura PIM
IAŞI

Lectura: Delia Ambrosie
Tehnoredactare: Delia Gogu
Coperta: Viorel Iulian Peștean

Prof. dr. Nicolae I. Cerchez (1973)
Director al Liceului Agricol Podu Iloaei

O ţară în care agricultura ocupa peste 85% din forţa de muncă a ţării, înainte de construirea industriei în deceniile de socialism (1965-1989), avea nevoie de un învăţământ agricol preuniversitar dezvoltat. Acesta trebuia să califice fiii ţăranilor pentru „brazda ţării” şi administrarea gospodăriei în cooperaţie. Proiectul guvernării de atunci prevedea dezvoltarea fermelor prin comasarea micilor proprietăţi. Simultan, se producea şi absorbţia forţei de muncă din mediul rural în industrie. Nici un guvern înainte de anul 1945 nu şi-a propus un program special în acest scop. Astfel că România a rămas o ţară rurală, în timp ce în Europa se făceau mari eforturi de industrializare şi dezvoltare urbană. În acele vremuri, timp de un secol (1850-1945), proprietatea latifundiară boierească din România a fost o frână puternică împotriva dezvoltării ţării, prin slaba capacitate de administrare şi investire pentru progres. Ca rezultat, în anul 1945, România avea 4000 de tractoare pentru a lucra 9,5 milioane ha teren arabil şi peste 2 milioane analfabeţi. Nu avea industrie, amenajări în teritoriu, şosele, electricitate, canalizări, iar casele din mediul rural erau în bună parte acoperite cu stuf, draniţă sau chiar paie şi nu aveau duşumele. Este bine să ştim de unde am pornit și să oferim o apreciere realistă asupra celor ce s-au realizat până în 1990. România s-a dezvoltat în 25 de ani (1965-1990), nu în „50 ani de comunism”.

După reforma învăţământului din anul 1948 şi în perspectiva cooperativizării agriculturii, învăţământul agricol preuniversitar a primit o dezvoltare sistematică şi constantă, astfel că, în 1975 funcţionau în jur de 150 „grupuri şcolare agricole”, faţă de 34 şcoli profesionale şi 14 medii tehnice existente, în anul 1948. Între şcolile noi, înfiinţate pe „ogor liber”, care au adus calitate învăţământului agricol preuniversitar, sunt cele construite pe lângă staţiunile de cercetări pentru cultura porumbului, aflate sub egida Institutului de Cercetări pentru Cultura Porumbului, ICCP Fundulea, între care amintim liceele agricole de la: Fundulea, Podu Iloaiei, Livada (Maramureş), Dăbuleni,Timişoara ş.a.

Înfiinţarea unei şcoli agricole pe „teren gol” devine, în final, o operă când reuşita este deplină. În acest scop, se cere respectarea programului de dezvoltare, unde un merit mare revine celui care a coordonat activitatea până la sunetul clopoţelului, când elevii şi părinţii inundă curtea şi culoarele noului edificiu. Aceste clipe de înălţare, această satisfacţie a

trăit-o profesorul agronom Nicolae Cerchez în 1964, la începutul anului şcolar. Atunci şi-a deschis larg uşile pentru fiii satelor din judeţul Iaşi şi din cele vecine, Şcoala Agricolă de la Podu-Iloaiei, de pe lângă Staţiunea de Cercetări Agricole. Profesorul dr. Nicolae Cerchez a fost ctitorul aceste instituţii. I-a dat personalitate, a ancorat-o în modernitate prin aşezarea ei pe principii moderne de funcţionare, în scopul bunei pregătiri profesionale a elevilor şi formării *cetăţeanului,* care era *copilul în tenişi* crescut în satele noastre.

În acelaşi timp, una dintre problemele importante ale învăţământului agricol era dezvoltarea didactică în domeniul pregătirii de specialitate a elevilor, unde moştenirea era foarte săracă. Între profesorii agronomi care s-au preocupat peste 40 de ani de metodica didactică pentru învăţământul agronomic cu merite incontestabile, profesorul N. Cerchez a fost recunoscut ca lider în plan național. El a dat un statut respectat acestui domeniu prin zecile de lucrări elaborate pe baza cercetărilor în *ogorul propriu*, adică în timpul activităţii sale efective de dascăl erudit şi director de şcoală. O asemenea personalitate o putem oferi ca model pentru generaţiile ce vin, care au datoria să-şi asume răspunderea pentru progresul naţiunii noastre, aşa cum au făcut înaintaşii.

Nicolae Cerchez s-a născut la 11 ianuarie 1930, în comuna Deleni, judeţul Vaslui. Era fiul familiei de ţărani Ioan şi Elena Cerchez, descendenţi din răzeşi cu ascendenţi cunoscuţi din secolul al XVIII-lea. Nicolae Cerchez a învăţat clasele primare în satul natal cu învăţătorul Dumitru Pleşu, care a fost un model, o icoană pentru educaţia fiilor satului şi luminarea sătenilor, aşa cum erau cunoscuţi dascălii până la mijlocul secolului XX. În anul 1942, în condiţiile războiului, a urmat Liceul comercial din Huşi, apoi Liceul comercial din Ploieşti, unde a fost ocrotit şi îndrumat de către un unchi al său, obţinând bacalaureatul în anul 1950. Să nu uităm că în acei ani, liceul comercial era o şcoală foarte preţuită, iar fiii de ţărani care ajungeau pe băncile lui erau rarităţi. Această şcoală i-a marcat evident unele trăsături formative ale personalităţii sale: corect, punctual şi eficient în activităţile de orice fel.

În aparenţă, lipsa de perspectivă a profesiilor în domeniul contabilităţii şi statisticii, într-o economie distrusă de război, l-a determinat pe N. Cerchez să susţină examen de admitere la Facultatea de Agronomie din

Iaşi, în anul 1950. Aici, a avut marea şansă de a avea între dascăli, pe unii dintre cei mai reprezentativi profesori ai şcolii agricole superioare ieşene. Între ei se aflau Ştefan Popescu, Constantin Oescu, Ştefan Bârsănescu, Agricola Cardaş, Constantin Sandu-Ville, Nicolae Bucur, care au rămas nume ilustre în istoria învăţământului agricol românesc. Deşi se afla în graficul normal al vârstei de şcolarizare, studentul N. Cerchez a dovedit un ridicat grad de maturitate, format în condiţiile grele ale războiului, pe care generaţiile de azi cu greu şi le-ar putea închipui. Pe această linie, lipsa informaţiei corecte, întotdeauna induce o anumită scădere a interesului pentru trecut.

Încă din timpul studenţiei, N. Cerchez a fost atras de domeniul geneticii şi ameliorării plantelor. În condiţiile postbelice, când unele postulate ale geneticii veneau în contradicţie cu principiile comunismului, această ştiinţă era în dizgraţia autorităţilor, iar cei interesaţi de activitate au întâmpinat, pentru mulți ani, dificultăţi dintre cele mai mari. Chiar la absolvirea studiilor agronomice, în anul 1954, inginerul agronom Nicolae Cerchez a fost angajat ca asistent la „*Catedra de Genetică şi Ameliorarea plantelor*” din *Institutul Agronomic* Iaşi. Era catedra organizată de profesorul Ștefan Popescu, începând din anul 1927, dar care fusese de curând părăsită de către ilustrul dascăl (1949), în urma presiunilor politice. A fost primit acolo cu o căldură protectoare de către profesorul Dumitru Cărăușu.

Conştient de importanţa acestei ştiinţe, tânărul asistent N. Cerchez a pus la dispoziţie dorinţa şi capacitatea sa de a fi util în cercetările catedrei. Între problemele studiate atunci, se aflau: ameliorarea dovleacului cu seminţe golaşe, crearea unor noi soiuri de viţă de vie rezistente la filoxeră, la mană etc. Experienţa sa de aici i-a inspirat mai târziu subiectului tezei de doctorat, susţinută în anul 1968 la Institutul Agronomic Bucureşti, sub conducerea profesorului Nicolae Giosan, cu titlul „*Cercetări privind fenomenul heterozis la tomate (Licopersicum esculentum)”*, prin care a adus o contribuţie originală în ameliorarea tomatelor.

După o activitate de cinci ani, care i-a conferit o formaţie universitară valoroasă, N. Cerchez a primit statut de lector la Catedra de Genetică a „Facultăţii de Ştiinţe Naturale” din Universitatea „Al. I. Cuza”, Iaşi (1960-1961).

Încheierea colectivizării agriculturii a impus necesitatea trimiterii agronomilor ca specialişti în noile cooperative agricole, care, pentru moment, aveau doar o firmă oficială. Organizarea lor şi aplicarea tehnologiilor prin activitatea agronomilor şi personalului calificat a durat circa 10 ani. Se poate spune că, în 1972, cooperativele agricole exploatau pământul ţării la nivel net superior perioadei antebelice. Nedreptăţile privind repartiţia recoltelor obţinute de ţărani, însă au persistat până în anul 1989, şi, în paralel, s-au realizat producţii agricole care acum constituie un ţel imprevizibil de atins în viitorii 10-15 ani, ca producţie globală în România. Este aproape imposibil de prevăzut un termen.

Lectorul universitar Nicolae Cerchez a făcut parte din marele val de agronomi care au fost „trimişi" în CAP, iar timp de doi ani a lucrat la gospodăria din Deleni, jud. Iaşi. Aici a organizat fermele unităţii şi a condus procesele tehnologice, având o contribuţie recunoscută la funcţionarea ei, dovedind o voinţă şi un efort de muncă demne de urmat ca model (1961-1963).

La reînfiinţarea şcolilor tehnice agricole, în anul 1963, tânărul inginer avea o experienţă didactică şi de producţie, care se constituiau în premise certe pentru o rodnică activitate didactică. A fost numit profesor şi director la Centrul Şcolar Agricol Iaşi, transferat apoi în comuna Podu-Iloaiei, pe lângă Staţiunea de Cercetări Agricole, în toamna anului 1964. Acesta a fost începutul de drum pentru cariera didactică în învăţământul agricol preuniversitar, în care prof. N. Cerchez a avut o activitate de aproape 45 de ani, prin care s-a remarcat ca un lider făuritor în didactica învăţământului agricol, fiind un director cu realizări excepţionale.

Istoria îl va consemna pe profesorul N. Cerchez ca întemeietor recunoscut cu merite deosebite, al Şcolii Agricole de la Podu Iloaiei, unde a fost profesor exemplar şi un director remarcabil. A înfiinţat această şcoală pe *teren gol,* alături de sediul Staţiunii de Cercetări Agricole, aşa cum recomandase profesorul N. Giosan, directorul general al Institutului Central de Cercetări Agricole al ţării, autorul reformelor în cercetarea agricolă din perioada postbelică.Aici a proiectat amplasarea construcţiilor şcolare şi a supravegheat construirea lor, apoi dotarea materială şi cu mijloace didactice, ajungând, în numai câţiva ani, o unitate modernă de învăţământ agricol.

În acest proces complex de evoluţie, directorul N. Cerchez a avut o preocupare şi o contribuţie model în organizarea procesului didactic. Obiectivul central l-a constituit pregătirea elevilor pentru profesia agricolă aleasă. Crearea mediului formativ prin înfiinţarea de laboratoare, folosirea unei baze diversificate de instruire practică, alături de grija pentru alegerea personalului didactic după criteriul valoric, au contribuit la înregistrarea unor rezultate remarcabile în timp scurt. Prima dovadă în acest sens a fost reuşita absolvenţilor de liceu în facultăţile de agronomie după anul 1970, care, în unele cazuri, au avut o reuşită de peste 70% din efectivele claselor. În acelaşi timp, unităţile agricole unde au ajuns absolvenţii şi-au declarat mulţumirea faţă de calitatea muncii prestate de ei, în fermele de producţie, ca tehnicieni sau muncitori calificaţi.

În activitatea didactică, a realizat o atmosferă de muncă programată prin proiecte diversificate. Organizarea procesului didactic după orar de instruire şi pregătire practică; organizarea şi funcţionarea cabinetelor metodice şi de investigaţie didactică au dat calitate şi personalitate colectivelor de profesori. Mulţi profesori tineri formaţi în colectivele de la Podu-Iloaiei au ajuns membri preţuiţi în colectivele marilor licee din Iaşi: E. Racoviţă, C. Negruzzi, Informatică, Economic. Între aceştia se află: Maria Trandafir (Limba română), Ilie Trandafir (matematică), Hareta Tomiţa (biologie-geografie), Mircea Nedea (biologie), Gabriel Mârşanu (matematică), Teodor Dateş (fizică).

Încă din anii 1970, prof. N. Cerchez a pus problema înscrierii capacităţilor de execuţie practică într-o meserie agricolă, în certificatul de absolvire, ca anexă la diploma de bacalaureat, oferind o idee care nu s-a mai realizat până acum. În acei ani, la Liceul Agricol din Podu Iloaiei se practica evaluarea elevilor prin teste, se practica învăţarea lecţiei în cursul orei, pe bază de schemă şi material didactic în program dirijat de profesor, iar proba practică era un obiectiv central al examenului de absolvire. Această perioadă, din 1963 până în septembrie 1975, a fost cea mai rodnică în activitatea profesorului și eminentului director N. Cerchez, care îi conferă statutul de ctitor al Școli Agricole – Podu Iloaiei.

În perioada 1975-1996, anul pensionării, a continuat activitatea de profesor şi director la Grupul Şcolar Agricol Miroslava, jud. Iaşi. Deşi a avut aici o activitate fragmentată, în fiecare etapă a obţinut rezultate

remarcabile, în spiritul său de programator al *„lucrului bine făcut*". A organizat un laborator modern de biologie la nivelul marilor licee din Iaşi. Ca director a construit un corp de şcoală cu forţe proprii, iar cu sprijinul Trustului Central IAS subordonat la Ministerul Agriculturii, a amenajat „Palatul Olga Sturdza" ca „Muzeu al Agriculturii din Moldova", care s-a instituit ca o realizare de interes naţional. Cele peste 2000 de exponate au fost adunate prin activitatea îndelungată (15 ani) a profesorului de istorie şi filozofie Dumitru Bunea, devenit unul dintre cei mai valoroşi manageri de şcoală din jud. Iaşi după anul 1996. La cele arătate se adaugă construirea fermei zootehnice şcolare, după principiile funcţionării pentru instruirea elevilor în procesul didactic. Aceasta rămâne dovadă peste timp cu privire la interesul său permanent de a asigura o pregătire profesională, care să deschidă drumul elevilor spre munca productivă.

Simultan cu activitatea didactică, dr. N. Cerchez a efectuat o muncă de cercetare sistematică. Tematica abordată în acest domeniu a fost aleasă din domeniul biologiei cu aplicaţii în agricultură, din domeniul metodicii didactice, pedagogiei şi a managementului şcolar.

Publicaţiile rezultate prin efortul de peste 40 de ani de activitate se constituie într-o operă originală prin care a contribuit la dezvoltarea domeniilor abordate, unde a deschis căi noi. Aportul său în acest sens rămâne concentrat în 66 studii, cercetări, articole ştiinţifice şi cărţi, din care: două cărţi privind metodologia învăţământului agricol, trei cărţi de management şcolar, un manual de liceu, 26 articole ştiinţifice în domeniul „Biologie teoretică şi aplicată" din care trei articole publicate în Franţa în anii 1968,1986, 1989, 34 articole de pedagogie specială şi metodica predării specialităţilor agronomice.

Timp de 34 ani, Nicolae Cerchez a abordat teme de biologie teoretică şi aplicată. Între lucrările cu aplicaţii în agricultură, se disting: "*Variaţia conţinutului de substanţă uscată acumulată în timpul zilei la câteva forme de porumb determinate genetic"* (1960), *"Contribuţii la cunoaşterea normei de reacţie a unor descendenţe consangvinizate de porumb"* (1966), "*Contribuţii cu privire la producerea seminţei hibride de tomate"* (1963).

Articolele de biologie teoretică publicate de profesorul N. Cerchez în colaborare cu academicianul Vasile Mârza au adus o deosebită contribuţie

în prezentarea unor cunoştinţe de bază din genetică, într-o perioadă când bibliografia în acest domeniu era foarte săracă. Acest fapt este uşor de observat din titlurile articolelor: „*Charles Naudin, pionier al biologiei contemporane"* (1967), *"Charles Darwin şi perioada preclasică a ştiinţei eredităţii*" (1975), „*Opera lui Charles Darwin şi unele probleme ale geneticii clasice*" (1973), "*Statistical analysis in Charles Darwin searches of living"* (1986,1989).

Domeniul care i-a adus recunoaşterea profesorului N. Cerchez ca personalitate reprezentativă cu statut de lider este *pedagogia şi metodica didactică.* Pentru acest domeniu a avut o înclinaţie naturală şi a muncit fără odihnă peste 40 de ani, aducând contribuţii în mod teoretic şi practic, înscriindu-se astfel în rândul celor mai importanţi reprezentanţi ai acestui domeniu din învăţământul agricol. Lucrarea sa, „*Introducere în Pedagogia agricolă*" (1982), este a doua lucrare publicată în ţară după acea a profesorului Ştefan Bârsănescu sub titlul *„Pedagogia agricolă"* (1946). Această lucrare alcătuită din trei părţi distincte a fost inspirată din realitatea practică a vremii şi a oamenilor ei, cu scopul de a realiza o educaţie superioară populaţiei ocupate de sfera agriculturii. Partea I a lucrării sub titlul „*Probleme generale ale educaţiei agricole*" se referă la situaţia din agricultură şi pregătirea forţei de muncă, obiectivele educaţiei agricole, organizarea educaţiei agricole. Partea a II-a tratează „*Pedagogia învăţământului agricol*" (procesul de învăţământ agronomic, organizarea lecţiei în procesul de învăţământ agricol, activitatea educativă în învăţământul agronomic, organizarea unităţii de învăţământ agronomic).

O parte originală o reprezintă *„Educaţia agricolă a adulţilor*", în care se dau orientări sistematice asupra pregătirii continue. Este acea îndrumare prin care oamenii, din orice domeniu, trebuie să accepte că în lumea modernă, perfecţionarea profesională trebuie să fie un obiectiv permanent. Ideea a fost greu acceptată de generaţiile ce trec, care aveau deviza *„să termine cu şcoala ca să nu mai aibă de învăţat"*.

Parcurgând această lucrare, constatăm o excelentă sistematizare, un conţinut ştiinţific şi de îndrumare practică de mare densitate, un limbaj clar, modern şi uşor de înţeles; este o lucrare de mare valoare, un model pentru scrierile viitoare.

Putem spune că prof. Nicolae Cerchez a avut o preferinţă specială

pentru cercetare şi aplicaţie în metodica pedagogică, iar temele studiate de el au adus contribuţii originale în domeniu. Fără îndoială, lucrarea sa de mare succes a fost *„Metodica predării disciplinelor agronomice”*(1983), având drept colaboratori - autori pe P. Batiş, I. Bolog şi V. Peştean. Ea a stat la baza instruirii metodice a profesorilor ingineri din şcolile agricole timp de aproape 20 de ani. Mai mult, lucrarea a fost foarte căutată şi folosită de profesori de biologie, de fizică, de profesorii de chimie şi de silvicultori. Metodele prezentate pentru tipurile de lecţii instructive, lecţii de laborator şi lecţii de instruire practică sunt valabile în bună măsură şi în zilele noastre. A fost şi este imposibil ca această lucrare să nu figureze în bibliografia tuturor documentărilor metodice, pedagogice şi didactice publicate în ultimii 20 de ani, pentru domeniul învăţământului agricol.

Între lucrările de cercetare din domeniul didacticii, se evidenţiază „*Contribuţii la tehnica determinării nivelului iniţial de pregătire a elevilor într-un liceu agroindustrial”* (1977), care a adus decizia Ministerului Învăţământului de a solicita evaluarea nivelelor de pregătire a elevilor din clasa a IX-a la început de nou ciclu şcolar, în vederea înregistrării progresului de pregătire şcolară. Enumerăm şi alte lucrări care ilustrează originalitatea şi varietatea investigaţiilor sale în metodică: „*Consultanţa şi meditaţia, forme eficiente de sprijin al elevilor”*(1980), „*Probleme metodice de instruire în învăţământul profesional agroindustrial”*(1982), „*O modalitate de introducere a interdisciplinarităţii în învăţământul liceal seral”*(1989), *„Aspecte metodice ale interdisciplinarităţii învăţământului agricol*”(1985).

Managementul şcolar a fost un domeniu de permanentă preocupare a profesorului N. Cerchez. Sub influenţa chemării sale native de manager şi conştient de importanţa acestei funcţii în procesul didactic, a oferit un conţinut sistematizat acestei activităţi. Mai mult, s-a străduit şi a reuşit să lase lucrări care au îmbogăţit conţinutul şi practica acestui domeniu în care a activat 17 ani.

Lucrarea sa, *„Managementul şcolar””,* elaborată cu Emanuela Cerchez (Mateescu), (1995), este una din primele lucrări de acest gen publicate în România, având o reeditare şi în anul 2000. A urmat apoi „*Curs de Management şcolar”,* pentru IDD, editat de Universitatea „Al. I. Cuza”, adresat participanţilor la cursuri postuniversitare.

După pensionarea sa în anul 1996, dr. N. Cerchez a fost solicitat ca profesor *asociat* pentru pregătirea studenţilor în domeniul didactic, prin cursuri şi aplicaţii practice la Universitatea Agronomică Iaşi. Dar oficial, a fost profesor asociat şi director al Centrului de Formare Profesională în Agricultură (CPPPA), cu scopul formării continue.

Această activitate, prestată cu toată competenţa şi pasiunea, a contribuit la formarea a peste 200 studenţi pentru munca didactică. În această activitate, a elaborat „*Ghid pentru completarea caietului de practică pedagogică*" (1996), „*Caiet de practică pedagogică pentru studenţi",* în 2000. Prof. Dr. N. Cerchez a adus o contribuţie de excepţie la dezvoltarea didacticii pentru învăţământul agricol, prin elaborarea lucrărilor „*Metodica predării disciplinelor agronomice*" (didactică specială agronomică) şi *„Proiectarea didactică de specialitate"*(didactică specială agronomică) - partea a II-a, cu recomandări la „manualul de lucrări practice IDD". Cu puţin timp înainte de plecarea sa la cele veșnice, a lăsat pentru noi şi pentru generaţiile viitoare o lucrare de sinteză asupra didacticii în agricultură, a cărei originalitate îi conferă un loc etern în bibliografia românească de specialitate. În mod sigur, ea are un loc şi în lucrările de acest gen în plan mondial. Cartea a fost întitulată "*Didactica specialităţilor agricole"* (283 pg., 2005). Această lucrare, generos prefaţată de academicianul Valeriu D. Cotea, cuprinde şase capitole şi anexe. Originalitatea şi logica conexiunii conţinuturilor dau o imagine generală a acestei excepţionale lucrări:

- Capitolul I. *Noţiuni introductive* (de la metodica unei discipline agricole, la didactica specialităţilor agricole; sistemul de învăţământ agricol în România; conţinutul de specialitate al învăţământului agricol; curriculum şi curriculum şcolar pentru învăţământul agricol);
- Capitolul II. *Mijloace de optimizare a procesului de învăţământ agricol* (clarificări noţionale; normativitate pedagogică în procesul de învăţământ agricol; baza materială a învăţământului agricol; metode didactice în procesul de învăţământ agricol; organizarea clasei şi dinamica acesteia în procesul instructiv-educativ agricol);
- Capitolul III. *Organizarea procesului de învăţământ agricol* (activităţi didactice pregătitoare; desfăşurarea activităţilor instructiv-

educative);

- Capitolul IV. *Proiectele didactice folosite în învăţământul agricol* (proiecte pe tipuri de lecţie);
- Capitolul V. *Formarea formatorilor pentru educaţia adulţilor în mediul rural* (sistemul de educaţie continuă în mediul rural; procesul de educaţie agricolă a adulţilor);
- Capitolul VI. *Mentor şi mentorat în învăţământul agricol* (clarificări noţionale; mentorat pentru formarea iniţială a personalului didactic); mentorat în stagiul de formare a personalului didactic. *Anexe* (plan de activitate - model orientativ; ghid de observare şi analiză; fişă de caracterizare psiho- pedagogică; fişă de evaluare a lecţiei finale mixte).

Aceste lucrări enumerate constituie un ghid sistematizat de formare „pas cu pas" a inginerilor agronomi, ca profesori pentru învățământul agricol. Prezentarea elementelor de curriculum, fazele prezentării didactice și modelele dicatice agronomice reprezintă o sursă bibliografică absolut originală pentru cei doritori a se forma pentru învăţământul agricol. În plus, lucrările sale de didactică constituie bibliografie de bază pentru activitatea didactică curentă în învăţământul preuniversitar agricol.

Ignorarea lor de către MEC ar conduce, în mod sigur, la o lipsă de utilizare și ar constitui o gravă eroare.

Prof. dr. N. Cerchez a adus o contribuție de excepție în perioada 1995-2000, la elaborarea documentaţiei de curriculum în Programul UE Phare VET-RO-9405, unde a elaborat 43 de module curriculare, respectiv 10 curricule numai pentru învăţământul agromontan. A depus această activitate în cadrul colectivului didactic din Liceul Agroindustrial Podu Iloaei a cărui fondator era şi a trăit sentimente de mulţumire pentru realizarea sa.

Activitatea sa efervescentă, cu relevante contribuții originalitale, a fost receptată încă din perioada de tinereţe, primind distincţii didactice şi de stat, ca recunoştinţă a valorii muncii depuse. Astfel, a fost distins cu titlul „*Profesor evidenţiat cu insignă*" (1970), *„Medalia muncii*" (1971), *„Diploma de profesor fruntaş*" (1973), "*Medalia 25 ani de la*

Proclamarea Republicii” (1972). Din nefericire, după 1990, distincţiile nu s-au mai atribuit pentru personalităţi ca prof. dr. N. Cerchez, dintr-o crasă indiferenţă a Ministerului Învăţământului.

Fără îndoială, o activitate complexă de aleasă calitate şi eficientă, aşa cum a prestat în aproape 50 de ani, îi conferă profesorului doctor Nicolae Cerchez statutul privilegiat, care se exprimă și prin includerea sa în lucrarea „***Oameni de seamă ai ştiinţei agricole româneşti***” şi Albumul Naţional „Mari Agronomi Români 1800-2000” aflat şi în Biblioteca Congresului American din Washington, de prof. dr. V. Peştean. Dar să nu vă miraţi că munca sa nu a fost remarcată de fostele conduceri ale învăţământului sau cercetării. Nu veţi găsi un inspector general şcolar sau ministru, care să se gândească la faptul că profesorii cu studii tehnice pot ajunge la performanţe excepţionale şi efectiv nici nu-i observă pe aceşti „*contribuabili la progresul ştiinţei şi didacticii*” cu valenţe superioare unui profesor de cultură generală.

Pentru cei care l-au cunoscut sau au colaborat cu el, dar şi pentru generaţiile ce vin, prof. dr. N. Cerchez rămâne cunoscut ca fiind ctitor în învăţământul mediu agricol, cel mai important specialist agronom în metodica didactică din ultimele trei decenii ale secolului, specialist remarcabil în managementul didactic, părinte fondator al Școlii Agricole Podu Iloaiei.

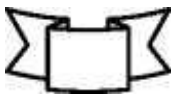

Lista lucrărilor publicate
de prof. dr. Nicolae I. Cerchez

Domeniul ştiinţelor educaţiei

Cărţi

1. ***Introducere în pedagogia agricolă***. Editura Ceres, Bucureşti, 1982
2. ***Metodica predării disciplinelor agronomice***. Editura Ceres, 1983
3. ***Fitotehnie. Manual pentru clasa a XII-a***. Editura Ceres, Bucureşti (ediţia I, 1985; ediţia a Il-a, 1989)
4. ***Management şcolar. Ghid pentru directorii de şcoli***. Editura „Spiru Haret", Iaşi, 1995
5. ***Îndrumător pentru practica pedagogică a studenţilor***. Editura Universităţii „Al. I. Cuza", Iaşi, 1996 (ediţia I)
6. ***Îndrumător pentru practica pedagogică a studenţilor / cursanţilor IDD***. Editura „Ion Ionescu de la Brad", Iaşi, (ediţia I, 1997; ediţia Il-a, 1998; ediţia a IlI-a, 1999; ediţia a IV-a 2000)
7. ***Caiet de practică pedagogică***. Editura „Ion Ionescu de la Brad", Iaşi, (ediţia I 1995; ediţia a Il-a 1996; ediţia a IlI-a, 1997; ediţia a IV-a, 1999, ediţia a V-a, 2000; ediţia a Vl-a, 2001)
8. ***Management şcolar. Curs pentru IDD***. Editura Universităţii „Al. I. Cuza", IDESC, Iaşi, 1999
9. ***Didactica specialităţilor agricole. Metodologia pregătirii pentru o meserie agricolă***. Editura „Polirom" Iaşi, 2005

Studii şi articole

1. ***Puncte de vederea asupra unor aspecte ale structurii sistemului de învăţământ***. Volumul „Orientări metodico-ştiinţifice", Iaşi, 1974
2. ***Un model structural pentru învăţământul generalizat de 12 ani în R. S. România. Voi.*** „Orientări metodico-ştiinţifice", Iaşi, 1974
3. ***Determinarea efectului feed-back în didacticometrie.*** Vol. „Orientări metodico-ştiinţifice", Iaşi, 1974
4. ***Pregătirea cadrelor pentru agricultura modernă***. Revista „învăţământul liceal şi tehnic profesional", nr. 5, Bucureşti, 1975
5. ***Contribuţii la standardizarea evaluării progresului şcolar***. Revista de pedagogie nr. 4, Bucureşti, 1976
6. ***Contribuţii la tehnica determinării nivelului iniţial de pregătire a***

elevilor într-un liceu agroindustrial. Revista de pedagogie nr. 7, 1977

7. ***Orientarea şcolară şi profesională - atribut de bază al liceelor agroindustriale***. Revista de pedagogie nr. 3, 1980

8. ***Consultaţia şi meditaţia - forme eficiente de ajutorarea a elevilor.*** Revista de pedagogie nr. 9, 1980

9. ***Forme de perfecţionare psihopedagogică în învăţământul liceal agroindustrial.*** Vol. „Perfecţionarea activităţii metodice în şcoală", Bucureşti, 1980

10. ***Obiectivarea aprecierii personalului didactic***. Revista de pedagogie nr. 9, 1980

11. ***Raportul dintre competenţa şi eficienţa agronomică în perspectiva revoluţiei agrare din România.*** Vol. „Pregătirea profesională a tineretului", Bucureşti, 1981

12. ***Probleme metodice ale instruirii în învăţământul profesional agroindustrial seral***. Revista de pedagogie nr. 3, 1982

13. ***Baza de instruire practică agroindustrială a şcolii rurale de 10 ani şi implicaţiile ei în formarea profesională agricolă***. Revista de pedagogie nr. 8, 1982

14. ***Evaluarea activităţii personalului didactic şi implicaţiile ei privind inspecţia şcolară***. Revista de pedagogie nr. 8, 1982

15. ***Aspécts méthodologiques concernant Vinstruction par de cours du soir dans renseignement professionnel agro-industriel.*** Revue de pedagogie, Bucureşti, 1983

16. ***Aspecte metodice ale interdisciplinarităţii învăţământului agroindustrial***. Revista de pedagogie nr. 8,1985

17. ***Pregătirea intensiv-modulară la biologie în Liceul agroindustrial***. Revista de pedagogie nr. 7, 1988

18. ***O modalitate de introducere a interdisciplinarităţii în învăţământul liceal***. Revista de pedagogie nr. 9 (partea I), nr. 10 (partea Il-a), 1989

19. ***Programul managerial — instrument indispensabil în activitatea de învăţământ***. Revista de pedagogie nr. 7 - 8, 1991

20. ***Formarea şcolară profesională în acord cu piaţa forţei de muncă***. Revista „Tribuna învăţământului" nr. 52, 1993

21. ***Competiţia competenţelor - fundamentul oricărui program de restructurare a formării profesionale***. Revista „Tribuna învăţământului" nr. 12, 1994

22. ***Formarea profesională a agricultorilor - condiţie fundamentală pentru***

agricultura românească în perioada de tranziţie. Vol. Lucrări ştiinţifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 37, seria Agronomie, 1994

23. ***Restructurarea învăţământului agricol vocaţional în România şi exigenţele economiei de piaţă în perioada de tranziţie.*** Vol. Lucrări ştiinţifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 37, seria Agronomie, 1994

24. ***Facultatea de Agronomie din Iaşi - centrul mondial de geneză a unei noi ştiinţe - Pedagogia agricolă.*** Vol. Lucrări ştiinţifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 38, seria Agronomie, 1995

25. ***Educaţia ţăranului român - componentă imperios necesară a actualei reforme agrare,*** Vol. Lucrări ştiinţifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, voi. 39, seria Agronomie, 1996

26. **Contribuţii la obiectivarea evaluării didactice.** Vol. Lucrări ştiinţifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, vol. 40, seria Agronomie, 1997

21***. Învăţământul deschis la distanţă şi pregătirea specialiştilor pentru agricultura modernă a României***. Vol. Lucrări ştiinţifice,
Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, vol. 42, seria Agronomie, 1999

28. ***Echipa pedagogică - imperativ al implementării curriculum-ului în învăţământul agricol preuniversitar***. Vol. Lucrări ştiinţifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, vol. 42, seria Agronomie, 1999

29. ***Corelaţii funcţionale între manualul de lucru şi bibliografie în procesul de pregătire prin IDD***. Vol. Lucrări ştiinţifice, Universitatea Agronomică „Ion Ionescu de la Brad”, vol. 44, seria Horticultura, 2001

30. Probleme ale învăţământului agricol preuniversitar. Şcoala agricolă de la măreţie la decădere. Revista „Agricultura României”, anul XV, nr. 3 (680), 2004

Personalităţi omagiate

1. ***Profesorul Ştefan Popescu - întemeietor al cercetărilor de ameliorarea plantelor în Moldova***. Volumul „10 ani de activitate ştiinţifică la Podu Iloaiei”, Bucureşti, 1967.

2. ***Profesorul Ştefan Bârsănescu - întemeietor al pedagogiei agricole***. Volum omagial editat de Universitatea „Al. I. Cuza”, Iaşi 1985

3. ***Constantin V. Oescu - organizator al învăţământului agricol la Miros lava.*** Volumul „Omagiu înaintaşilor", coordonator Acad. Valeriu D. Cotea,

Editura „Ion Ionescu de la Brad”, Iaşi, 2002

4. ***Ştefan Bârsănescu şi pedagogia agricolă***. Volumul „Educaţia ieri - astăzi - mâine. Buletinul D. P. P. D. Iaşi. Editura Universităţii Al. I. Cuza”, Iaşi, 2001

5. ***Contribuţia lui Ştefan Bârsănescu la crearea pedagogiei agricole.*** Volumul „Omagiu înaintaşilor”, coordonator Acad. Valeriu D. Cotea, Editura „Ion Ionescu de la Brad”, Iaşi, 2002

6. ***Angelo Miculescu: Contribuţii esenţiale la perfecţionarea învăţământului agricol.*** Volumul „Angelo Miculescu - o viaţă dăruită ogorului românesc. Evocări. Antologie omagială coordonată de Alexandru Brad şi Teodor Marian. Editura Fundaţiei Naţionale „Satul Românesc”, Bucureşti, 2004

7. ***Profesorul Nicolae Giosan - omul. Volumul Evocări***. Antologie omagială coordonată de Alexandru Brad şi Teodor Marian. Editura Fundaţiei Naţionale „Satul Românesc”. Bucureşti, 2005

Domeniul Agrobiologiei

Biologie teoretică

1. ***Variabilitatea câtorva caractere şi însuşiri la specia Cornus mas L. în cadrul unor populaţii din apropierea oraşului Iaşi (R. P. R.). Contribuţii la metodica sistematicii infraspecifice***. Analele Universităţii „Al. I. Cuza”, T. VI, fasc. 3, Iaşi, 1960

2. ***Variaţia conţinutului de substanţă uscată şi a cantităţii de substanţă uscată acumulată în timpul zilei la câteva forme de porumb determinate genetic.*** Analele Universităţii „Al. I. Cuza”, T. VI, fasc. 3, Iaşi, 1960

3. ***Contribuţii la stabilirea condiţiilor de aplicabilitate a metodei rondelelor în cercetări efectuate la porumb în câmp deschis***. Analele Universităţii „Al.I. Cuza”, T. VIII, fasc. 2, Iaşi, 1962

4. ***Caracteristicile câmpului de variaţie individuală a greutăţii probelor efectuate prin metoda rondelelor la frunzele de porumb***. Analele Universităţii „Al. I. Cuza”, T. VIII, fasc. 1, Iaşi, 1962

5. ***Contribuţii la cunoaşterea normei de reacţie a unor descendenţe consangvinizate de porumb***. Analele Universităţii „Al. I. Cuza”, T. XII, fasc. 2, Iaşi, 1966

6. ***Charles Naudin, pionier al biologiei contemporane***. Revista „Natura” nr. 3, 1967

7. ***Charles Naudin, a pioneer contemporary biology***. Journal, de botanique apliquee, T. XIV, nr. 10 + 11, Paris, 1968

8. ***Charles Darwin şi perioada preclasică a ştiinţei eredităţii***. Revista

„Natura”, nr. 4,1973

9. ***Opera lui Charles Darwin şi unele probleme ale geneticii clasice***. Revista „Studii şi cercetări de biologie” Academia R.P.R., T. 25, nr. 4, 5, 6, 1973

10. ***Observaţii cu privire la influenţa câmpurilor electromagnetice asupra desfăşurării mitozei în rădăciniţele de Vicia faba L***. Analele Universităţii „Al. L Cuza”, T. XVIII, fasc. 1, Iaşi, 1972

11. ***Metode statistice folosite de Charles Darwin în cercetările de biologie***. Vol. „Ştiinţă, tehnică şi civilizaţie umană”, Academia R.S.R., filiala Iaşi, 1983

12. ***Statistical analisys in Charles Darwin searches of living***. Revista „Noesis”, nr. 12, 1986 şi nr. 14 1989. Travaux du Comitee Roumain

13. ***Studiu introductiv şi note la opera lui Gregor Mendel***. Colecţia „Clasicii ştiinţei universale”. Editura Academiei Române, Bucureşti, 1994

Biologie aplicată

1. ***Comportarea unor hibrizi de porumb în condiţiile de la Ezăreni - Iaşi***. Vol. „Lucrări ştiinţifice ale Institutului Agronomic” Iaşi, 1959

2. ***Producerea şi folosirea seminţelor hibride de tomate***. Revista de horticultura nr. 2. 1961

3. ***Contribuţii cu privire la producerea seminţelor hibride de tomate***. Revista de horticultura nr. 4, 1962

4. ***Contribuţii la cunoaşterea biologiei fructificării la tomate***. Analele Universităţii „Al. I. Cuza”, Iaşi, T. V -VII, fasc. 2, 1963

5. ***Dependenţa eredităţii descendenţei hibride la tomate de vârsta la încrucişare a elementelor reproducătoare***. Revista „Studii şi cercetări ştiinţifice”, T. XIV, fasc. 2, 1963

6. ***Cercetări privind relaţia dintre vârsta florii mamă şi descendenţa hibridă la tomate***. Vol. Genetica nr. I, 1968

7. ***Contribuţii la aprecierea raportului dintre plantă şi unele elemente ale mediului ei de viaţă exprimate sub forma indicelui Iz***. Revista „Hidrotehnica”, voi. 14, nr. 5. 1968

8. ***Cercetări privind fenomenul heterosis la tomate (L. esculentum Mill)***. Nota I şi Nota II, voi. Genetica nr II, 1971

9. ***Cercetări privind relaţia dintre vârsta plantei tată şi descendenţa hibridă la tomate***. Revista „Cercetări agronomice în Moldova” nr. 1, 1973

10. ***Cercetări privind stabilitatea fenotipică la porumb (Zea mays)***. Volumul „Orientări metodico-ştiinţifice” Iaşi, 1974

11. ***Rezultate experimentale obţinute la soiul de fasole pentru păstăi şi boabe „Galbenă de Moldova”***. Revista „Cercetări agronomice în Moldova” nr. 2 (62), 1982

Brevete de invenţie

Soi de fasole „Galbenă de Moldova”. Brevet nr. 82. 411 - 24. 12. 1982. Oficiul de stat pentru invenţii şi mărci (OSIM), Bucureşti

Materiale de atitudine publicate

1. ***Lăsaţi şcoala ieşeană în pace! Publicat sub pseudonimul N. C. Domeanu***. Ziarul „Opinia”, anul III, nr. 674, din 4 sept. 1992.
2. ***Agricultura în Franţa. Convorbiri cu prof. dr. ing. Nicolae I. Cerchez***. Ziarul „Opinia”, anul III, nr. 591 din 12 mai 1992; 592 din 13 mai 1992, 593 din 14 mai 1993, 594 din 15 mai 1993
3. ***După lichidarea haotică a C.A.P.-urilor - distrugerea învăţământului agricol şi de industrie alimentară***. Publicat sub semnătură proprie în ziarul „Vremea” nr. 193, anul II, 25 mai 1993
4. ***Un strigăt de peste Prut. Publicat sub pseudonimul Ion Negru***. Ziarul „Vremea”, anul II, nr. 104, din 20 ianuarie 1993
5. ***Memoriu privind calificarea forţei de muncă prin sistemul învăţământului agricol***. Publicat sub semnătură proprie în ziarul „Vremea” nr. 364, anul III, 18 februarie, 1994
6. ***Nu, nu aveţi dreptate d-le Paul Niculescu Mizil***. Publicat sub semnătură proprie în ziarul „Vremea” nr. 661, anul IV, 22-23 aprilie, 1995

(Polemica a avut mai multe faze: după articolul menţionat, P.N.M. a publicat un serial de şase articole ca răspuns, intitulate generic „Dreptatea nu este subordonată conjuncturilor politice”; la acestea am trimis un material de răspuns pe care ziarul „Vremea”, la cererea mea, nu l-a publicat, dar l-a înmânat lui P.N.M.; materialul se află în manuscris dactilografiat în arhiva personală).

Situaţie statistică la 11. 01. 2005.

Total publicaţii ştiinţifice realizate: 71, din care:

Domeniul pedagogiei:	46
Cărţi diferite	9
Studii şi articole	30
Personalităţi omagiate	7
Materiale de atitudine	6

Domeniul agrobiologiei: 25
Biologie teoretică 13
Biologie aplicată 11
Brevete de invenţii 1

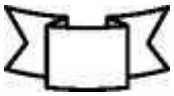

Tabel cronologic

11 ianuarie 1930	Se naşte în satul Deleni Nicolae Cerchez
1937-1943	Școala primară în Deleni
1943-1947	Gimnaziul Comercial din Huși
1947-1950	Liceul Comercial ”Spiru Haret” din Ploiești
1950-1954	Urmează cursurile Facultății de Agronomie, în cadrul Institutului Agronimic ”Ion Ionescu de la Brad” Iași
Decembrie 1954	Susține examenul de licență cu lucrarea ”Relațiile organismului cu mediu în procesul de evoluție și de creare de noi soiuri de plante de cultură”.
1 februarie 1955	Începe viața de agronom la G.A.S. Bucium
1955-1960	Asistent la catedra ”Darwinism – genetică și ameliorarea plantelor”, Institutul Agronomic ”Ion Ionescu de la Brad” Iași
1957	Detașat la G.A.C. Ceamurlia de Sus pentru a înfăptui colectivizarea agriculturii.
1960	O întâlnește pe Tincuța Alexandrescu, iar la 16 august 1960 se căsătoresc.
1960-1961	Inginer cercetător principal la Facultatea de Științe Naturale, Universitatea ”Al.I.Cuza”
1961-1963	Inginer agronom la C.A.P. Balș, județul Iași
1963-1969	Se înscrie la doctorat, susține examenele obligatorii și elaborează lucrarea de doctorat
12 aprilie 1968	Se naște primul copil, Emanuela
1969	Susține doctoratul cu teza ”Contribuții la studiul vigorii hibride la tomate”.

23 mai 1970	Se naște al doilea copil, Mihai
1963-1975	Profesor de specialitate și director al Liceului Agricol din comuna Podu Iloaiei, județul Iași
1975-1980	Profesor de biologie – discipline de specialitate și diretor la Liceul Agricol Miroslava, Iași
1980-1984	Inspector general școlar adjunct la ISJ Iași
1984-1989	Profesor de genetică la Liceul Agricol Miroslava
1990-1996	Profesor de agrobiologie și director la Liceul Agricol Miroslava
21 ianuarie 1994	Se naște primul nepot, Maria
8 martie 1997	Se naște al doilea nepot, George-Andrei
1999-2002	Director al Centrului de formare profesională și promovare în agricultură (CFPPA), din cadrul Universității Agronimice Iași
1996-2002	Profesor asociat pentru Didactica disciplinelor agronomice, la Universitatea Agronomică Iași
28 iulie 2002	Suferă un infarct extins
2002-2005	Încetează activitățile didactice, dar lucrează acasă, finalizând ultima carte de metodică (*Didactica specialităților agricole*) care apare la editura Polirom, 2 aprilie 2005. Scrie, de asemenea, aceste note autobiografice.
7 aprilie 2005	Se stinge din viață, în urma unui atac cerebral

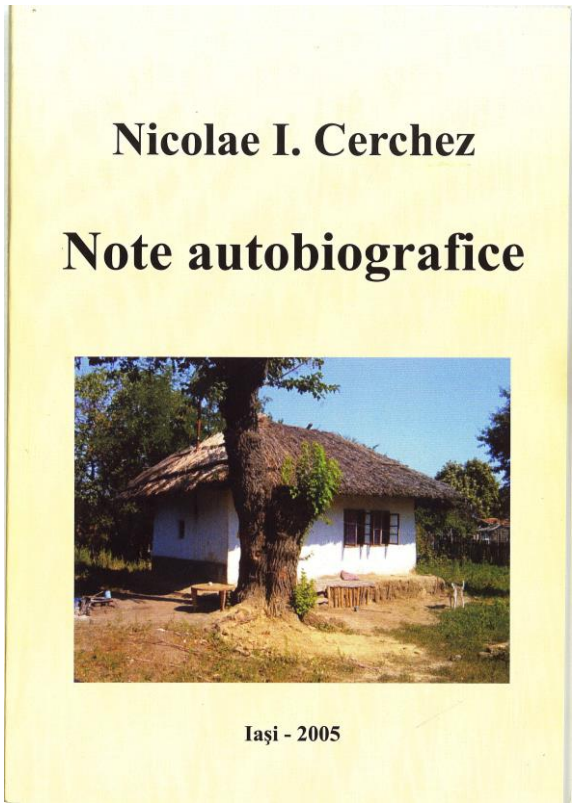
Nicolae I. Cerchez
Note autobiografice
Iaşi - 2005

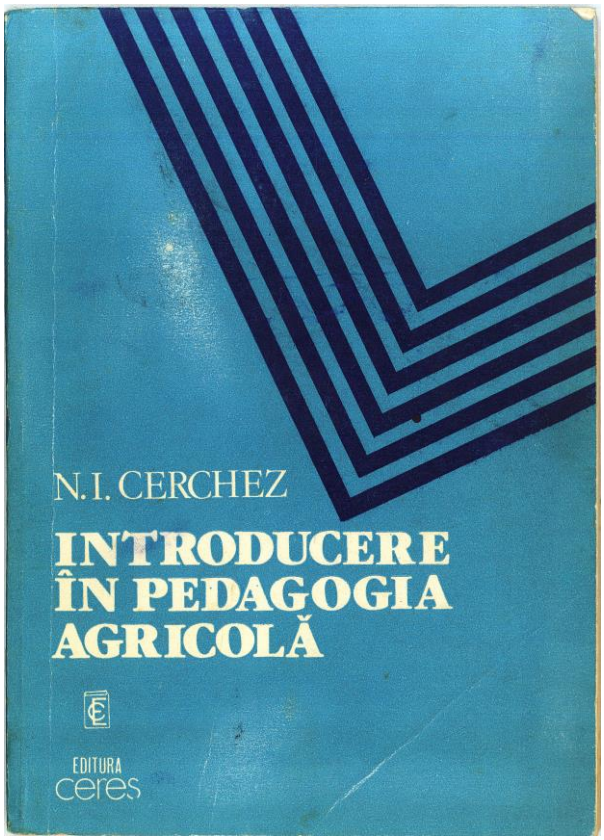
N.I. CERCHEZ
INTRODUCERE ÎN PEDAGOGIA AGRICOLĂ
EDITURA ceres

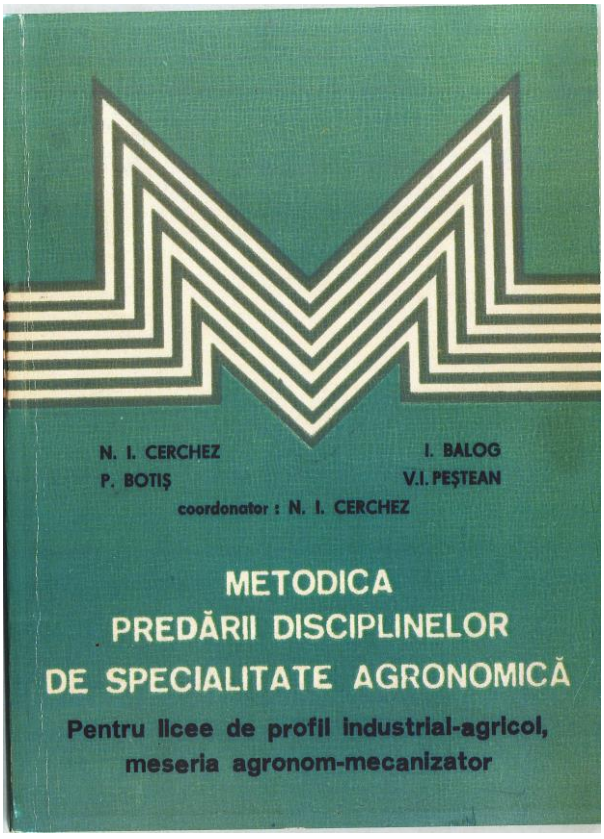
N. I. CERCHEZ
I. BALOG
P. BOTIŞ
V.I. PEŞTEAN
coordonator : N. I. CERCHEZ
METODICA
PREDĂRII DISCIPLINELOR
DE SPECIALITATE AGRONOMICĂ
Pentru licee de profil industrial-agricol,
meseria agronom-mecanizator

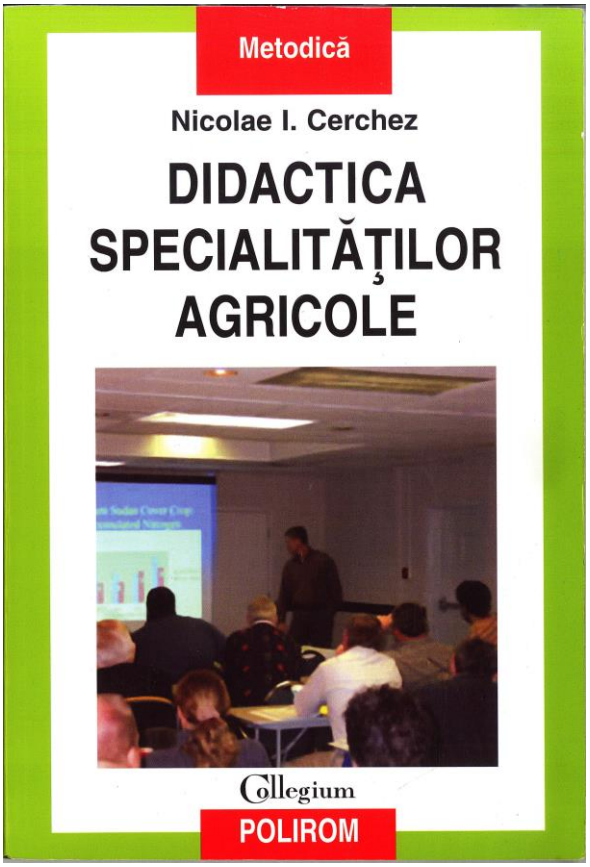
Metodică
Nicolae I. Cerchez
DIDACTICA
SPECIALITĂȚILOR
AGRICOLE
Collegium
POLIROM

La Deleni în anul 2003, cu fratele Tudor

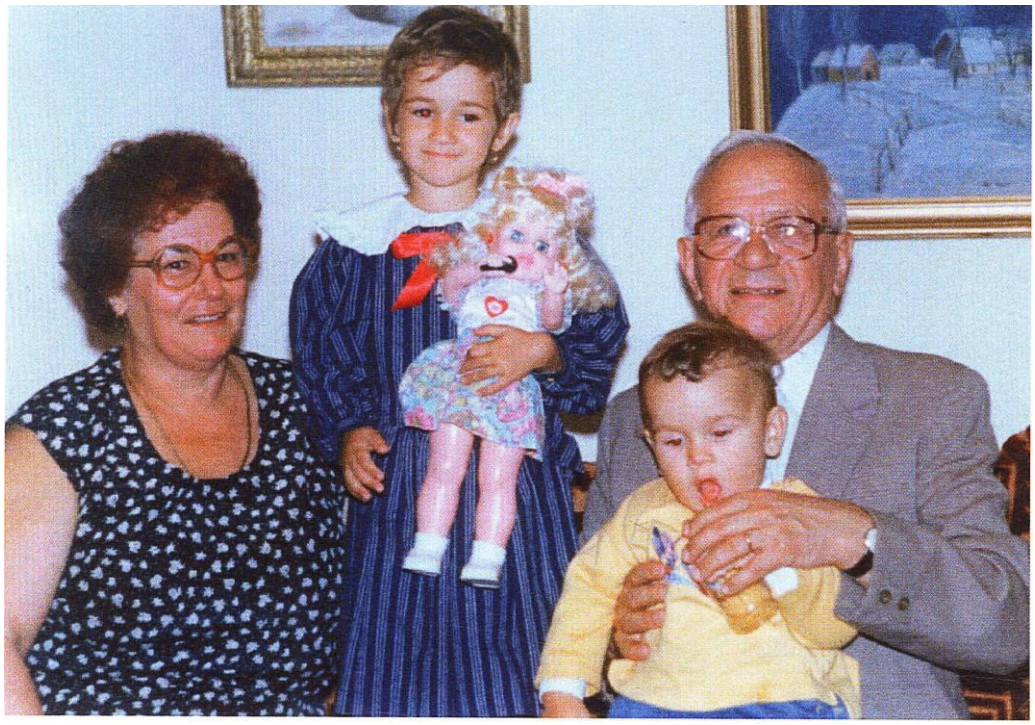

Cu soția și nepoții, în decembrie 1997

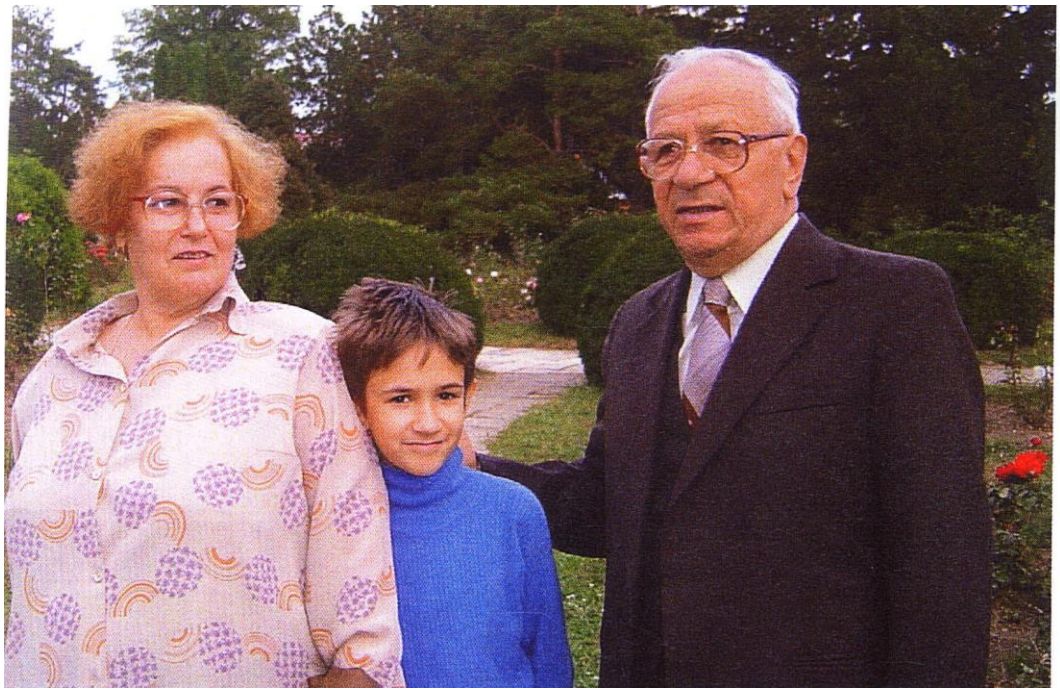

La plimbare în Grădina Botanică, 2003

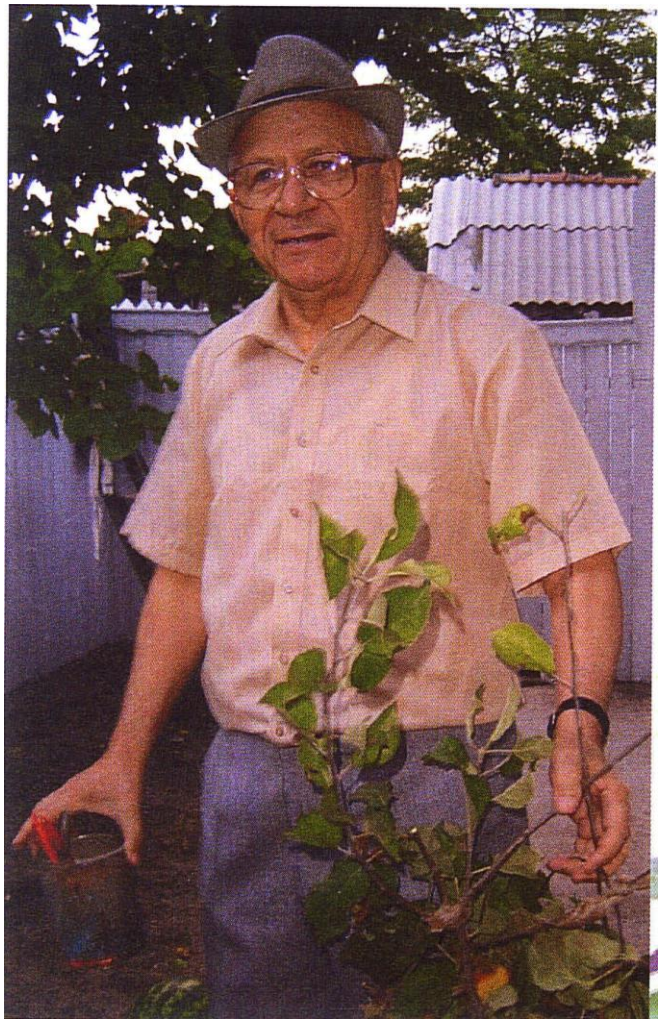

Ultima vizită la Deleni, în toamna anului 2004

Tipar digital realizat la:

EDITURA ŞI TIPOGRAFIA PIM
Şoseaua Ştefan cel Mare şi Sfânt nr. 4, Iaşi – 700497
Tel.:0730.086.676; Fax: 0332.440.730
E-mail: editura@pimcopy.ro
www.pimcopy.ro